

LUX FILM DAYS

3 FILM
24 SPROG
28 LANDE

KVINDE PÅ KRIGSSTIEN (KONA FER Í STRÍÐ)

En film af Benedikt Erlingsson
Island, Frankrig, Ukraine

KVINDE PÅ KRIGSSTIEN (KONA FER Í STRÍÐ)

EN FILM AF BENEDIKT ERLINGSSON

Halla på 50 år leder et kor i Reykjavik. Hun er stærkt knyttet til sit smukke Island og dets enestående natur, og den globale opvarmning og miljøkatastrofer bekymrer hende meget. Hun er især opbragt over planerne om at udvide en aluminiumsfabrik. I det skjulte begår hun sabotage på højspændingsledninger for at uskadeliggøre dette anlæg og skærpe bevidstheden hos offentligheden. Hendes forehavende bliver dog afbrudt af en nyhed, som hun ikke længere turde håbe på. Hun har i flere år søgt om at adoptere, og hun får at vide, at en lille pige venter på hende i Ukraine.

Kvinde på krigsstien er et økologisk eventyr, som — ofte med humor — sætter spørgsmålstejn ved meningen med og betydningen af myndighedernes passivitet i forhold til kampen mod den globale opvarmning.

ET ØKOLOGISK EVENTYR

Kvinde på krigsstien fremstår lige fra begyndelsen som et økologisk eventyr. Filmen begynder med den sekvens, hvor Halla med sin bue afskyder en pil mod en højspændingsledning for at bringe kablerne i kontakt med hinanden. Hovedpersonen leder således tankerne hen på figurer som Wilhelm Tell eller Robin Hood: en enlig heltinde, som på en spektakulær og meget kontrolleret måde fremkalder en forbløffende virkning. Dette indtryk bekræftes efterfølgende, da det står klart, at Halla, en beskeden person, der dog handler med beslutsomhed, angriber aluminiumsindustrien, dvs. en modstander, der er langt stærkere end hende. Navnet »Bjergkvinden«, som hun kalder sig, når hun tager ansvaret for sabotagen, og den maske (af Nelson Mandela!), som hun bærer for at skjule sit ansigt, når hun filmes af en drone, giver et sidste touch til portrættet af den »maskerede hævner«.

Andre elementer af filmen får den til at minde om et eventyr eller en fabel. Ud over uklarheden med hensyn til hovedpersonen (hvad er hendes fortid? Hvordan tjener hun til livets ophold?) kan man for eksempel konstatere, at der opstår en vis distance, når et orkester eller tre ukrainske sangerinder med jævne mellemrum dukker op ude på marken. Disse to grupper, som på en eller anden måde illustrerer Hallas følelser, optræder snart som skælske følgesvende, snart som et antikt kor, der bryder med spillefilmens grundlag. Selv om film indbyder til, at vi for en stund lader være med at dømme og blot tror på det, vi ser, minder musikernes og sangerindernes optræden os om, at vi er i fiktionens verden.

Men måske endnu mere end disse valg af iscenesættelse gør historiens overfladiskhed, at filmen minder om et eventyr. Problemerne i konflikten mellem Halla og industrien bliver ikke uddybet (hvorfor angriber Halla aluminiumsindustrien frem for en anden industri? Hvilken trussel udgør denne industri mod miljøet? På hvilken måde ændrer de kinesiske investorer noget for situationen? Hvad er det præcis, Halla ønsker? Der gives ikke svar på nogen af disse spørgsmål.). Halla forsvare »slet og ret« naturen, som er af afgørende betydning for menneskehedens overlevelse og, mere generelt, for hele livet på Jorden, og er imod industrien, som forurener og i vid udstrækning er ansvarlig for den globale opvarmning og de mange forskellige miljøkatastrofer i hele verden. »Det er ikke mig, der er kriminel. Det er dem,« siger hun til den bonde, der kommer hende til hjælp. Modstanden er summarisk og manikæisk ligesom i eventyrene.

EN INDIVIDUEL KAMP

Eksemplet med Halla, som anonymt og alene angriber en mægtig industri med international kapital, illustrerer en måske vidt udbredt forestilling om at »redde verden helt alene«. At se, hvordan hovedpersonen i al hemmelighed overtræder et forbud for en sag, som hun finder retfærdig, er ganske morsomt ... Tilskueren gribes af handlingen, risikoen og spændingen og glemmer uden tvivl i øjeblikket sin kritiske sans for at bifalde hovedpersonens dristighed. Men den debat, som Hallas handlinger udløser, forbliver i baggrunden og dukker kun frem, når der for eksempel vises nyheder eller udsendelser i fjernsynet, hvor der tales om sabotagen og dens økonomiske konsekvenser. Frem til den dag, hvor »Bjergkvinden« nævnes af en ukendt, som klager over, at leveomkostningerne kan stige. På denne måde kan Hallas handlinger have direkte negative indvirkninger på »folks liv« (og særligt de fattigste, hvilket naturligvis ikke er hendes hensigt). Denne mening ville sikkert kun påvirke Halla minimalt, hvis ikke hendes tvillingesøster Asa netop havde blandet sig i samtalen for at sætte spørgsmålstejn ved retmæssigheden i, at enkeltpersoner begår handlinger med store konsekvenser. Er det legitimt at begå handlinger, der vil få konsekvenser for personer, som ikke er ansvarlige for det, man vil fordømme?

Halla går ind for spektakulære aktioner med store konsekvenser som reaktion på et yderst alvorligt problem, der kræver en hurtig indsats, mens Asa forsvarer idéen om mange små handlinger med begrænsede konsekvenser. »Dråben udhuler stenen,« siger hun. Med dette in mente er adoptionen af Nika ikke en ren tilfældighed, som gør, at Halla slækker på sin plan ved at afbryde sine chokaktioner og udgive sit manifest tidligere end forventet, men en fuld og hel indsats. Det at redde Nika, hjælpe hende ud af elendigheden (og oversvømmelserne ...) er også at »redde verden,« siger Asa. Således mødes de to synspunkter (at opnå overdrevent store resultater med voldsomme midler eller at opnå fornuftige resultater gennem moderate handlinger, der ved gentagelse og ophobning kan føre til en gennemgribende forandring) omkring denne lille pige, hvis adoption naturligt ændrer hendes liv og sikkert også hendes mors og deres omgivers liv.

EN POLITISK KAMP

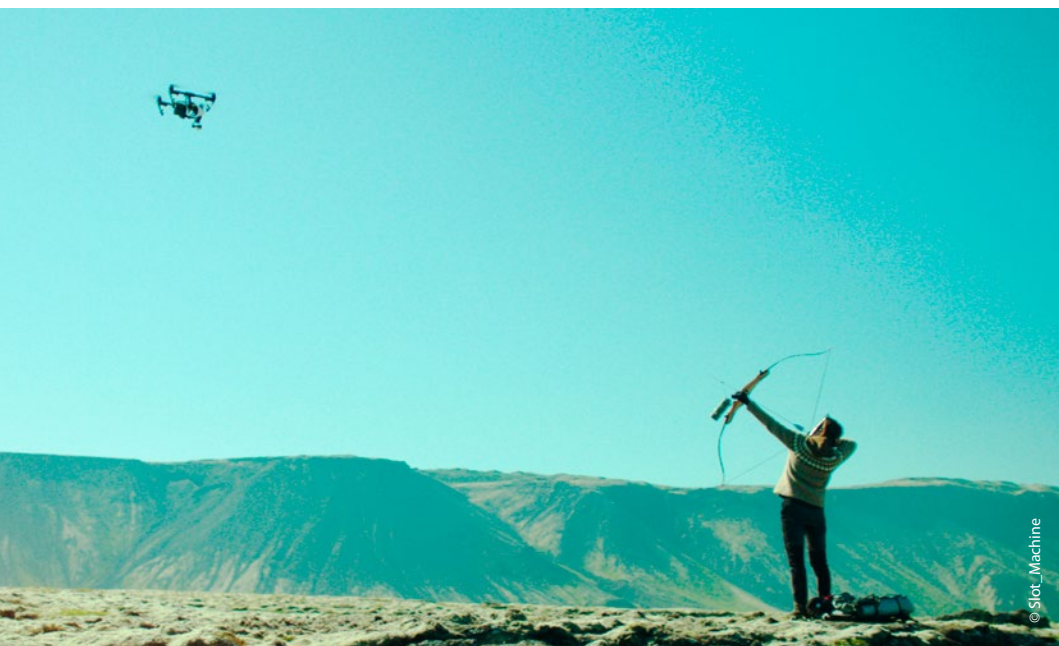
Med sin sabotage angriber Halla ikke kun den islandske industri, men også regeringen. Denne har al mulig interesse i, at økonomien på ingen måde bremses. Hallas kamp er politisk. Endvidere underordner hun i sit manifest menneskenes love andre love, højere, ældgamle love ... Baldwin, hendes medsammensvorne i ministeriet, betragter denne formulering som klodset, endda malplaceret. Medierne har tidligt udnyttet situationen for at spekulere over disse »love«, og hvad de dækker over. De kan rent faktisk give anledning til alle mulige fortolkninger, fra helt skøre til helt ekstremistiske. I medierne nævnes også begrebet »demokrati«. »Bjergkvindens« fremgangsmåde betegnes som antidemokratisk, eftersom den udgår fra én enkelt persons vilje. Men ud over de ytringer og ord, som medierne og regeringen har kontrol over — for eksempel anvendes ordet »vold« om sabotagen, mens Halla påberåber sig Gandhis og Nelson Mandelas ikkevoldelige arv! — beskriver filmen til virkeligheder, der i vidt omfang er i modstrid med hinanden. Samtidig med at regeringen og medierne påberåber sig demokrati, sættes der samtidig overvågningskameraer op, der anvendes den højeste teknologi for at pågribe sabotøren, der opfordres til stikkeri, og manifestet »begraves«, samtidig med at der i medierne affyres et helt arsenal af meninger, der bringer »Bjergkvinden« i miskredit, og tre gange bliver en stakkels sydamerikansk turist anholdt! Endvidere latterliggøres Islands præsident, som reduceres til turistguide. Halla lever i overensstemmelse med sine principper og i harmoni med naturen. Hun sover i det fri og lægger sin kind mod jorden, hun kender bjergene og drager nytte af de skjulesteder, som de byder på, lige fra en sprække til et fåreskelet og til vandet i floden, som hun springer i for at slippe væk fra dronen. Den bonde, som hjælper hende, griber ind, fordi han tror, at

Halla indgår i et stamtræ, der er tæt på sit eget, hvilket henviser til styrken af den sociale og familiære sammenhængskraft, og hans hjælp er så meget desto mere effektiv, fordi han kender sit land enestående godt. Landskabet siger ham, hvilken vej Halla vil flygte, og han leder hende hen til en varm kilde, hvor hun kan varme sig. For ikke at tale om fårene, som er et symbol på en ældgammel pastoralisme, der tjener Halla som skjule- og tilflugtssted.

For heller ikke at tale om uafhængigheden og proklamationen af Island, der nævnes flere gange i filmen! De optræder kun som anekdoter på politisk plan — med turistbesøget i Pingvellir, hvor Island blev proklameret — men de betyder meget for Halla, som fordeler sit manifest foran Parlamentet og for foden af statuen af Jon Sigurdsson, lederen af den fredelige bevægelse for Islands uafhængighed, og for bonden, der vil have sin bil tilbage inden nationaldagen! Den styrke, som Halla besidder med sin spontanitet, sin naivitet, sin oprigtighed og sin dybe overbevisning, er afgjort langt mere overbevisende end præsidentens rådgiveres handlinger og beregninger.

EN UVENTET DYBDE?

Filmens sidste billede er noget gådefuldt. Det er besynderligt, at denne film, hvor eventyr og humor har en sikker plads, slutter med følgende billede: Personerne — bl.a. Halla, som holder sin lille pige i armene, og de seks musikere, der har ledsaget hende gennem hele filmen — står af bussen, går ud i vandet og fjerner sig med ryggen til publikum. Filmens lykkelige slutning, hvor Halla vender hjem med sin lille Nika, overskygges af en sælsom følelse, en vis alvor. Tilbageturen til Island tvinger dem til at gå gennem et oversvømmet område til fods ... Selv om heltindens og hendes lille piges personlige historie er slut, er den kollektive historie således ikke slut. I forskellige dele af verden mister fattige folk fortsat deres hjem, deres ejendele og deres jord som følge af klimaforandringerne.

© Slot_Machine

SPØRSMÅL TIL YDERLIGERE OVERVEJELSE:

- Er du spontant enig i Hallas eller Asas synspunkt? Mener du, at det bedst kan betale sig at »slå hårdt« for at forandre tingene, eller at små handlinger i hverdagen gør det muligt at bevirke gennemgribende ændringer? Mener du, at kampen mod global opvarmning er så presserende, at små handlinger i hverdagen ikke rækker?
- Portrætterne af Nelson Mandela og Gandhi i Hallas hjem viser, at hun handler ud fra princippet om ikkevoldelig modstand. Filmen, der ofte anvender humor, får os helt klart til at tage Hallas parti. Mener du, at humor kan være et våben? I hvilken sammenhæng? Under hvilke omstændigheder?
- Hver af de to søstre inkarnerer på deres egen måde en form for harmoni. Harmoni i form af korsang, harmoni i tai-chi-bevægelser, harmoni i naturen, harmoni i yoga ... Er der ikke også en form for harmoni i den anden ende af det »filosofiske« aspekt af filmen, i de store industribrancher, som Halla bekæmper? Er disse højspændingsledninger, som hun angriber, ikke også redskaber for en fantastisk kunstig harmoni?
- Hvad mener du om Asas udtalelse »Du redder et barn og dermed hele verden«? Hvad betyder denne sætning efter din mening?

EUROPÆISK FILM TIL EUROPÆERNE

LUX-filmprisen byder fortsat på et overraskende varieret udvalg af genrer og toner gennem film skabt af unge talentfulde europæiske instruktører. Europa-Parlamentet har fornøjelsen af at præsentere de tre film, der deltager i konkurrencen om LUX-filmprisen 2018:

STYX, en film af Wolfgang Fischer, Tyskland, Østrig

THE OTHER SIDE OF EVERYTHING (*Druga strana svega*), en film af Mila Turajlić, Serbien, Frankrig, Qatar

KVINDE PÅ KRIGSSTIEN (*Kona fer i strid*), en film af Benedikt Erlingsson, Island, Frankrig, Ukraine

Filmene omhandler aktuelle emner på en varm og intelligent måde og reflekterer over det, som Europa gennemlever i øjeblikket. De skildrer personer, som åbner øjnene for verden omkring sig og forsøger at forstå realiteterne samt de samfund og fællesskaber, de tilhører. Ved at lade filmens følelser gøre vores historier levende fremhæves kvaliteten og mangfoldigheden af europæiske film såvel som deres betydning for skabelsen af sociale værdier og kulturelle fællesskaber. Vi vil gerne invitere dig til at komme og se filmene under den 7. udgave af LUX-filmdagene.

LUX-FILMPRISEN

Kultur spiller en fundamental rolle i opbygningen af vores samfund.

Med dette for øje lancerede Europa-Parlamentet LUX-filmprisen i 2007. Det ønsker hermed at bidrage til at øge udbredelsen af europæiske film i hele Europa og at sætte gang i en EU-omfattende debat om vigtige samfundsmæssige spørgsmål.

LUX-filmprisen er et exceptionelt initiativ. Mens de fleste europæiske samproduktioner kun vises i deres oprindelseslande og selv inden for EU sjældent distribueres andre steder, giver LUX-filmprisen tre europæiske film en sjælden mulighed for at blive teksten på EU's 24 officielle sprog.

Medlemmerne af Europa-Parlamentet stemmer om vinderen af LUX-filmprisen, som bekendtgøres den 14. november 2018.

LUX-FILMDAGENE

LUX-filmprisen har givet anledning til at indføre LUX-filmdagene. Siden 2012 har de tre film, der konkurrerer om LUX-filmprisen, været præsenteret for et bredere europæisk publikum under LUX-filmdagene.

Gennem LUX-filmdagene indbyder vi dig til at nyde en uforglemmelig kulturel oplevelse, som går på tværs af grænserne. Fra oktober 2018 til januar 2019 kan du sammen med filmelskere fra hele Europa deltage i forevisninger af de tre film på et af EU's 24 officielle sprog. Glem ikke at stemme på din favoritfilm via vores websted luxprize.eu eller på vores Facebook-side!

PUBLIKUMS FAVORIT

Publikums Favorit er en LUX-filmpris, som publikum afgør vinderen af. Grib chancen for at stemme på en af de tre film inden den 31. januar 2019! Du får måske chancen for at deltage i den internationale filmfestival i Karlovy Vary i juli 2019 — på Europa-Parlamentets invitation — og bekendtgøre vinderen af publikums favorit.

SE,
DISKUTER &
STEM

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

INSTRUKTØR: Benedikt Erlingsson

MANUSKRIFT: Benedikt Erlingsson, Ólafur Egill Egilsson

MEDVIRKENDE: Halldóra Geirharðsdóttir, Jóhann Sigurðarson, Juan Camillo Roman Estrada, Jörundur Ragnarsson, Davíð Þór Jónsson, Magnús Tryggvason Eliassen, Ómar Guðjónsson, Haraldur Stefansson

FILMFOTOGRAF: Bergsteinn Björgúlfsson

PRODUCERE: Marianne Slot, Benedikt Erlingsson, Carine Leblanc

PRODUKTION: Slot Machine, Gulldrengurinn, Solar Media Entertainment, Köggull Filmworks, Vintage Pictures

ÅR: 2018

VARIGHED: 101 minutter

GENRE: Fiktion

LANDE: Island, Frankrig, Ukraine

ORIGINALVERSION: Islandsks (plus engelsk, spansk)

DISTRIBUTØR (ER): Camera Film

Manuskriptet afsluttet i juli 2018.

© Slot_Machine

© Slot_Machine